

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 25 OCTOBER.

Rome.

De toestand, waarin Rome onder 't bestuur der overweldigers verkeert, is meer dan treurig. De katholieke bladen worden opgeheven, terwijl er andere in de plaats verrijzen, zooals de *Don Pirlone*, een geïllustreerd blad, dat slechts ten doel heeft, om de geestelijkheid, de kardinalen en Pius IX niet uitgezonderd, op de schandelijkste wijze te bespotten en te verguizen. De weêrlooze geestelijken zoowel als de burgers staan elken dag aan de onbeschaamste beledigingen bloot, ja zelfs zijn zij geen oogenblik van hun leven verzekerd. Behalve de mishandelingen en de sluipmoorden, die elken dag gepleegd worden aan jonge lieden onder voorwendsel, dat zij tot de zovauen of de garde van Rome behooren, zijn dezer dagen drie kanunniken met dolksteken gewond en een vermoord. Dergelijke misdaden zijn thans nog meer te vreezen, nu de amnestie die wellicht reeds in het algemeen toegepast wordt, het getal der snoadaards nog gaat vermeerderen.

Al deze misdaden wel verre van door het zoogenaamd gezag, wat zich te Rome gevestigd heeft, te worden betwongen, nemen dagelijks onder zijne oogsluiting meer en meer toe. Zoo zet zekere Masi, een chirurgijn, die tot gouverneur der stad benoemd is en als generaal gekleed gaat, de soldaten en publieke roovers aan, om de godsdienstige gestichten te plunderen, terwijl hij na het feit op huichelachtige wijze zijne afkeuring te kennen geeft. Ook generaal Cadorna geeft dergelijke bevelen en schijnt met de ridderlijkheid zeer ingenomen. Als een bewijs hoezeer deze edele bevrijder van Rome niet alleen allen schuldigen eerbied, maar zelfs alle gevoel van betamelijkheid jegens Pius IX verloren heeft, wordt nog vermeld, dat hij zijne brieven opengebroken aan Z. H. laat ter hand stellen.

Na zulk eene feitelijke volksbeschaving en ontwikkeling door de mannen van den vooruitgang te Rome gebracht, moet er zeker ook aan eene verfraaiing van de aloude stad gedacht worden; zoo spreekt men van het verwijderen der straten en het aanleggen van openbare pleinen, misschien komt het een of ander licht van de XIX^e eeuw nog op het praktisch denkbeeld, om de kostbaarheden van St Pieter te gelde te maken en het gebouw tot den grond toe af te breken, ten einde een ruim veld te hebben om in de bloed- en moordtooneelen der burgers het beschavingswerk te voltooien... om van het heerlijke plein, waar zoo veel eeuwen lang het vrede aan de menschen van goeden wil gezongen werd en de zegen *urbi et orbi* over de wereld uitging, dood en verderf over de geheele wereld te zaaien...
Hoelang zal toch die huichelachtige tyrannie duren, hoelang nog zal de wereld haar verdragen?...
M. J. Nossent, advocaat te Tongeren, is aanvullende rechter genoemd bij het tribunaal van Tongeren, in vervanging van M. Thys, ontslaggever.

Oorlogsberichten.

De belegering der fransche hoofstad biedt sinds enige dagen 't zonderling schouwspel aan dat de belegerden zelve aanhoudend schieten, terwijl de belegeraars, wier batterijen tegen de forten geplaatst staan, zich stilhouden, blijkbaar in afwachting van den uitslag van onderhandelingen over wapenstilstand en vrede.

Eergisteren nacht heeft 't kanon uit al de forten schier aanhoudend gedonderd. Binnen de stad Parijs meende men dat een algemeene aanval der Duitschers plaats had, en de troepen bevonden zich op de vesten en barrikaden. Men beschoot de belegerings- en verhoeringswerken des vijands en dezes voorposten, doch zonder hen te raken; men gebarde voorwaarts te rukken, maar keerde terug, zonder iets verricht te hebben.

Wellicht wilde men de Pruisen bang maken, ofwel de proef eener verdedigende en aanvullende beweging nemen; in alle geval was het verloren arbeid en heeft men het poer naar de nachtuilen verschoten.

Onder de hand zijn de Duitschers gereed tot de krijgsmatige beschieting der Parijzer forten en vesten, doch men schijnt nog te aarzelen om daarmede te beginnen. In het pruisisch hoofd-

kwartier bestaat verdeeldheid op dit punt; een groot deel leden des krijgsraad willen de fransche hoofstad bij middel eens algemeenen aanvals aanranden. Graaf von Bismark, echter, heeft het plan vooruitgezet van slechts een paar der voornaamste forten te vermeesteren, die een deel der stad beheerschen, om verder door de uithoogring Parijs tot de overgaf te dwingen.

Te Metz zien wij denzelfden toestand. Onderwijl de fransche generaal Boyer door maarschalk Bazaine naar het hoofdkwartier des konings van Pruisen is gezonden, blijven belegeraars en belegerden aldaar in eene volkomen rust; geene aanvallen noch uitvallen worden er gedaan.

De Berlijner *Staats-anzeiger* meldt, echter, dat het aantal der overloopers uit Metz dag aan dag toeneemt, en dat de honger hen daartoe dwingt; terwijl onder de deutsche troepen gevaarlijke ziekten heerschen, loegeschreven aan het eenvormig gebruik van spijzen. Men voedt de soldaten nu met schapenvleesch.

Sommige dagbladen beweren dat de generaal Boyer door Bazaine gelast is met voorstellen ter overgaf der stad Metz, en dat nu in het hoofdkwartier des konings van Pruisen over die gewichtige zaak onderhandeld wordt.

De Londener *Daily-News* verzekert dat graaf von Bismark wiens stellig voornemen blijft den Elzas en Lorreinen, niet bij Baden of Beieren, maar bij Pruisen in te lijven, een maarschalk Bazaine den voorslag heeft gedaan met geheel zijn leger, materiaal en bevoorrading, en met volle krijgseer, uit Metz te trekken en zich te begeven verwaarts hij begeert. Pruisen zou daarbij eenen wapenstilstand vergunnen aan de Parijzenaars en zijne troepen terugtrekken tot op de nieuwe grenslijn, welke het zoude verdeelden, tot dat Frankrijk eene gegerede Nationale Vergadering met een wettig Staatsbestuur hebbe gekozen, met hetwelk de Duitschers over den vrede kunnen onderhandelen.

Doch, men bemerkte wel, dat deze toegeving plaats zou hebben op de voorwaarde dat maarschalk Bazaine, die met zijn leger getrouw blijft aan den keizer, recht op Parijs marscheert, het revolutionair bewind aldaar omverwerpe en de orde herstelle.

In de diplomatische wereld geloof men evenwel niet dat dit plan zal gelukken. Hoewel in zijn belang, heeft Napoleon te Wilhelmshöhe zelf verklaard dat geen gouvernement in Frankrijk eene duim grondgebieds zou kunnen afaan, zonder omverwerpe te worden. En nogtans schijnen de Duitschers, in geen geval, af te willen zien van hunne vordering op de herovering hunner oude provincies in Frankrijk.

De correspondent van *Daily Telegraph* schrijft uit Metz aan dit blad in dato 15 oktober:

Morgen, naar mij gemeld wordt door eenen franschen officier, gevangen genomen te Maison-Rouge, zal de republiek te Metz uitgeroepen worden. Maarschalk Bazaine en zijne ambtenoten hebben lang getracht de bevolking onwetend te laten van 't geen buiten gebeurde; maar zij is, men weet niet hoe, achter de waarheid gekomen. De bevolkingen van den Elzas en van Lotharingen zijn hoegenaamd niet republikeinsch; maar de jongste gebeurtenissen, de omverwerping van het keizerrijk, de vernieling van legers die zoo rijkelijk uitgedooscht waren, de oprichting van een republikeinsch regiem, hebben hunne denkeelden gansch veranderd. Langs eenen anderen kant zal de wensch om te ontsnappen aan de plagen van hongersnood en ziekte, de inwoners van Metz misschien doen verlangen dat er eene schikking getroffen worde. Bazaine zal tot het uiterste willen gaan en de bevolking in bedwang houden; ik ben er zeker van, naar hetgeene de fransche officier mij verhaalde; maar de terugwerking zal voor hem des te gevaarlijker zijn, en Metz zou wel kunnen zijne poorten openen voor prins Frederik Karel, en niet langer eene schadelijke blokkeering uitstaan.

Wat betreft de bevoorradingen, de fransche officier lachte mij uit, als ik hem sprak van de mogelijkheid dat de hongersnood het leger van Bazaine zou teisteren. « Ah, bah! wij hebben genoeg, hoor, riep hij uit, er is veel en wij hebben paarden, en men kan ons niet beletten aardappelen uit te doen. » Ik gaf hem te verstaan dat het zout een noodzakelijk bestanddeel in de voeding van den mensch is. « Men koopt zonder zout, » antwoordde hij. Ik merkte wel aan het gelaat van mijnen vriend, dat dit enkel woorden waren. Hij zag er uit als iemand die in geene veertien dagen geëten had, ik zette hem sardinen met brood en eene flesch wijn voor, en om hem niet te hinderen ging ik bescheiden heen. Toen ik terug kwam was de doos der sardinen ijdel, het brood verdwenen en de wijn

uit. Tot zijne verontschuldiging zegde hij: « Mijn vriend, ik heb van dit alles een pakje gemaakt, om onderwege te eten, » maar ik moet rodduit bekennen dat ik bij hem niets zag wat aan een pakje geleek, zoodat hij denklijk alles binnen gesmild zal hebben.

En avant, marchons!

De amazonen zijn onder de wapens! Als de vrouwen er zich mee gaan bemoeien, dan zal het erg zijn!... Het uniform bestaat uit een zwart merinossen kiel, zwart lakene broek met gele streep en oranjeleuige kepi... Het gouvernement levert de wapens. Als er nu maar eene Jeanne d'Arc tusschen al die oorlogzuchtige vrouwen was!

Nopens den gezondheidsstand van het leger dat Metz beleert, schrijft men aan den *Standard* van den 19: Berichten uit onafhankelijke en echte bron toonen aan dat de ziekten hevig woeden. Een amerikaansch geneesheer die de hospitalen bezocht heeft, meldt dat de belegeraars 400 man per week verliezen door ziekte. De briefwisselaar van *Daily-News* spreekt van den buikloop en van gebrek aan voorzorgen, die hem verergd hebben. De correspondent van *Daily Telegraph* schrijft dat de winter begonnen is, dat het weder koud en killig is, en dat gevolglijk de ziekten vermeerderen. Den 12 oktober waren er in een hospitaal maar 7 gevallen van koorts; 's anderendags was het weder veranderd, en er waren 69 gevallen van typhus. Te Nancy woedt ook de typhus. Al de engelsche correspondenten te Metz hebben de koorts gehad, Indien deze heeren, welke natuurlijk betrekkelijk goed gelogeerd zijn, aldus geleden hebben, wat moet dan de toestand zijn dergenen die in het slijk en in het nat moeten liggen, en maar ongezond en onvoldoende voedsel hebben? Want de tijding is bevestigd, dat de runderpest voor Metz hevig woedt. Een correspondent der *Wiener Presse* zegt dat de gezondheidstoestand van het deutsch leger zeer slecht is en nog dagelijks erger wordt. De buikloop, de typhus en het rhuematismus woeden er, en vele mannen zijn aan de vermoenis bezweken.

Men leest in de *Correspondance Havas*: Volgens de zorg met welke de Pruisen hunne strijdkrachten ten zuiden van Parijs samentrekken en zich nabij Choisy versterken, kan men over het groot belang oordeelen, dat zij hechten aan het bezetten der lijn van Orleans, en om die krachtdadig te betwisten. De stellingen van Chatillon, Bagnoux, Chevilly schijnen onomstootbaar om den vijand uit dat punt te verdrijven. Indien onze troepen gelukken er zich meester van te maken, dan zullen wij alle aanvullende beweging van den vijand kunnen te keer gaan, en wij zullen geene omdraaiende beweging der Pruisen te vreezen hebben, want die laatste zouden zich aldan in eenen zeer neteligen toestand bevinden, tusschen het vuur onzer forten en dat onzer troepen.

De forten van Montrouge, Vanves en Issy, die op eenen afstand van 1500 tot 2500 meters van elkander liggen, vormen eene verdediging, die des te ontzaglijker is, omdat zij zoo dicht bij elkander zijn, doch zij zijn beheerscht door de omringende hoogten, wat aan de Pruisen heeft toegelaten eene lijn te bezetten, loopende door Bagnoux, Chatillon en Clamart, die maar van 1100 tot 1900 meters van de forten afgewijderd zijn; Bagnoux op 1900 meters van het fort Montrouge; Chatillon op 1100 meters van het fort Vanves; Clamart en 1900 meters van de forten Issy en Vanves.

Te Mannheim wordt voor 600 fr. een fransch telegraaf-toestel ten verkoop aangeboden, afkomstig uit het stadje Raon l'Etape. Een zekere dragouder, L. Münch, maakte zich daarvan op karakteristieke wijze meester. Hem was opgedragen, om met nog twee badensche ruiters een paar uren ver de Vogesen in te gaan. Zij drongen echter wel 10 uren voorwaarts en kwamen eindelijk in genoemd stadje aan. De bewoners hadden nog geene deutsche soldaten gezien, en meenden dat een geheel korps in aantocht was. Zij vluchten onder den kreet: De Pruisen komen! de Pruisen komen! De gansche stad was weldra op de been. De deutsche ruiters begaven zich koelbloedig naar het stadhuis en ontboden den meier. Deze kwam spoedig opdagen. De dragouder Münch vroeg naar het telegraafbureau; hij gaat er binnen, snijdt de draden af, schroeft het toestel los, stijgt er mede, in tegenwoordigheid van den verblufften meier en zijnen gemeenteraad, te paard. De drie waaghalzen verlieten daarop in galop het stadje. Toen er geene deutsche soldaten meer verschenen en men inzag, dat drie deutsche ruiters geheel de stad van 8000 zielen in rep en roer hadden gebracht, schoot zich de bevelhebber der aldaar verblijvende

gendarmerie door den kop. Zulk eene schandekon hij niet overleven! De dappere aanvoerder der patroelje kreeg het telegraaftoestel van den kommandant van zijn regiment ten geschenke.

De meier van Palisseau, een grijsaard van 75 jaren, M. de doctor Morière, is in de volgende omstandigheden door den kop geschoten:

« Het huis van dezen achtbaren man werd bezet door vijandelijke officieren, ten getalle van zes, die aanstonds de rekvisitiën, vaststelden, welke aan de gemeenten werden opgelegd. M. Morière deed eenige opmerkingen; langs hunnen kant bleven de officieren aandringen. In den loop der redekaveling trok M. Morière een revolver met zes schoten, welke hij alle zes loste. Vier der officieren werden getroffen; de twee anderen maakten zich van den grijsaard meester, die een uur later gevonnis en gefusilleerd werd. »

Toen de generaal Bourbaki te Blois aangekomen is, deed hij in het veld de soldaten kampeeren, welke in de kazern, huizen, kasteelen enz., gelegerd waren, bewerende dat ik niet aan nam dat in het bijzijn van eenen grooten veldslag en alleenlijk eenige mijlen van den vijand verwijderd, de soldaten in woningen geluisveerd waren.

Londen, 22 oktober.

De *Times* kondigt een telegram af uit Berlijn, van den 22 oktober, waarin gezegd wordt dat Pruisen zich overlaast bereid verklaarde om eenen wapenstilstand toetestaan, als Frankrijk toestemde in eenen afstand van grondgebied in grondgebied.

Pruisen weigerde zich te vreden te houden met de ontmanteling der forteressen in den Elzas en Lorreinen onder waarborg van Europa.

Florentië, 22 oktober.

Eene dépêche uit Constantinoepel, 21 dezer, meldt, dat Griekenland en Turkye, een offensief en defensief tractaat hebben getekend, tegen alle mogendheid die dreigen-zou veroveringen te doen in het Oosten.

De belegerde Parijzenaars hebben eenen uitval gedaan tegen de belegerende pruisische troepen. Twaalf bataillons troepen met 40 kanonnen zijn uit het fort van den Valeriaanschen berg naar de richting van Malmaison getrokken, om den vijand op dat punt aan te lasten. Zij ontmoetten aldaar slechts detachementen der 9^e en 10^e afdelingen infanterie en het 1^e regiment der landweer, later ondersteund door het grof geschut van het 4^e legerkorps.

Na een vrij hevige gevecht, welk niet min dan drie uren duurde, werden de fransche troepen teruggeslagen. Men kent heden het juiste cijfer nog niet der wederzijdsche verliezen. De Pruisen melden dat ze 100 fransche krijgsgevangenen gemaakt en twee kanons veroverd hebben.

Men begrijpt dat geheel de stad Versailles en het algemeen hoofdkwartier des konings van Pruisen in beweging zijn geweest gedurende dat gevecht in de nabijheid.

In afwachting der beschieting van Parijs, tot dewelke de Duitschers zich ernstig gereed maken nemen zij de eene vestingstad na de andere in Noord-Frankrijk Na Soissons, hebben zij verleden vrijdag Saint-Quentin beschoten en ingenomen. In eerstgemelde stad maakten zij het garnizoen, bijna 5,000 man sterk, krijgsgevangenen en lichten eene som van 92,000 fr. uit de stadskas. In St-Quentin hebben ze eene oorlogsschatting van twee miljoen franks geëischt, welke som de meest begoedde inwoners dier stad geleend hebben bij de Bank van Rijsel.

De versterkte steden Mantes en Rowaan liggen nu aan de beurt, na Vernon, welk de Pruisen zaterdag laatst gebombardeerd hebben, en in welk stadje zij niet konden geraken, omdat de belegerden de brug over de rivier hebben doen springen. Daarna zal men Amiens en de laatste noordervestiging aantasten, het fabriekrijke Rijsel de hoofdstad van 't Noorder-departement.

Uit Tours wordt verzekerd dat Engeland, verleden vrijdag; aldaar, en ook te Berlijn, het voorstel tot een' wapenstilstand heeft gedaan als voorlooper der onderhandelingen over den vrede. Depeches uit Weenen en Londen drukken den vurigen wensch uit dat die nieuwe onderhandelingen met een beteren uitslag bekoord mogen worden. Engeland's voorstel is zaterdag nacht medegedeeld aan al de britsche gezanten, met de opmerking dat het meer dan hoog tijd is om in Frankrijk eene Wetgevende Vergadering gekozen te zien worden. Eene telegram uit Londen verzekert dat de engelsche regering gister reeds zulke goede antwoorden van de onzijdige groote Mogendheden en ook van de oorlogvoerende had bekomen, dat men het sluiten eens wapenstilstands als een nabijzijnde feit zou mogen beschouwen.